

GARAI HÍRADÓ

2019. október

Kiadja a Gara Községi Önkormányzat

TARTALOM

Polgármesteri beszámoló	1	Óvodai hírek	9
A Horvát Nemzetiségi Önkormányzat hírei	2	Felhívás	10
A Német Önkormányzat hírei	6	Garai Községi Sportegyesület hírei	11
Egyházi gondolatok	8	Anyakönyvi hírek	12

POLGÁRMESTERI BESZÁMOLÓ

Kedves Garai Lakosok!

A választási ciklus végéről visszatekintve és értékelve az elmúlt öt esztendőt, azt kell mondjam, hogy pozitív a mérleg. Olyan fejlesztéseket valósítottunk meg és olyan fejlesztések vannak jelenleg is folyamatban, melyek élhetőbbé és sze- rethetőbbé teszik községünket. Azon túl, hogy látványosak, csökkentik a káros környezeti hatásokat és energiát takarítanak meg.

A legnagyobb projektünk -a szennyvízelvezetés és tisztítás- ebben a ciklusban valósult meg, noha a pályázat előkészítése és elnyerése még az előző választási ciklusban történt. Azonban az engedélyek és a hatóságokkal történő egyeztetések miatt elhúzódott a kivitelezés. Éppen úgy, mint a Vas-kút – Gara között létesítendő kerékpárút esetében, mely pályázatot ebben a ciklusban nyertük el, de a kivitelezést csak tavasszal kezdődik a fent említett okok miatt. Sajnos ekkora volumenű beruházásoknál ez így működik, mert bármilyen hihetetlen, de az önkormányzatokat is kötik a jogszabályok és az ügyintézési határidők is.

A művelődési ház hőszigetelése és fűtéskorszerűsítése most van közbeszerzés alatt. A kivitelezéssel jelentősen csökkentjük a gáz felhasználást és ezáltal a széndioxid kibocsátást. Az orvosi rendelő felújításánál is fontos szempont volt a környezeti hatások mérséklése. Ezért ott is kihasználtuk a fotovoltaikus energiát, valamint a legkorszerűbb gázkazán került beépítésre, mely kevesebb gázt fogyaszt hatékonyabb felhasználással.

A közös önkormányzati hivatal épületének felújításánál is szem előtt tartottuk az energetikai megtakarítást. Külső hőszigetelés után, most már a mennyezet is megfelelő szigetelést kapott és a fűtést is korszerűsítettük, jelentősen csökkentve a rezi költségeket.

Azt gondolom, hogy a fenti beruházásokkal tettünk is valamit azért, hogy a globális felmelegedést csökkentsük. Kevés? Lehet, hogy kevés, de ha azt a sok keveset, melyet mások is megtesznek összeadjuk, akkor már jelentős. „Egy fecske nem csinál nyarat” - szokták mondani. De az első fecske már jelzi a nyár közeledtét!

A település élhetőbbé tétele terén is adtunk be pályázatot. Kétszer nyertünk járdafelújításra nagyobb összeget, melyből 1,5 km járdát tudtunk felújítani. 14 év után, az idén lehetett először útfelújításra is pályázni. Kettőt adtunk be, melyek elbírálása folyamatban van. Az Ady Endre utcát szeretnénk befejezni, illetve a Petőfi Sándor utca egy szakaszát felújítani. Mindenki számára ismert, hogy milyen állapotban vannak községünk útjai, mint ahogy az is, hogy pályázati pénzek nélkül nem tudunk mást tenni, mint kátyúzással legalább szinten tartani, javítgatni úthálózatunkat. Mert a mai anyagárak és munkadíjak mellett pályázat nélkül belevágni egy útfelújításba vagy bármilyen fejlesztésbe, teljes csődöt hozna maga után. Azt pedig igyekszünk elkerülni, hiszen a kezdetekben volt benne részünk.

Önkormányzatunk bevételeinek legnagyobb részét az állami források jelentik, melyet törvényben meghatározott, kötelező feladatok ellátására kell fordítani. Az ettől eltérő felhasználás esetén kamatostól kell visszafizetni a támogatásokat az államnak.

A saját bevételek a helyi adóbevételekből származnak. Garán a helyi adók száma és az adómérték is a törvényi maximumhoz képest alacsony, kivéve a helyi iparüzési adót. Ezt az adónemet a vállalkozók fizetik, melynek szabad felhasználása 2015-ben megszűnt, állami szabályozás alá került.

Az önkormányzat bevételeit növelni lehetne új adónemek (települési adók) bevezetésével, vagy a meglévő adómértékek emelésével. A Képviselő-testület azonban újabb terhet

kivetni a garai lakosságra nem kívánt.

Az önkormányzati megtakarítások arra elegendők, hogy az önrészt biztosítani tudjuk a pályázatokhoz. Úgy gondolom, nem szégyen pályázatokból fejleszteni a települést, hiszen még a nagyvárosok is ezt teszik, ahol sok esetben milliárdos adóbevételek vannak, szemben a mi néhány milliónkkal. Gondos tervezéssel, takarékos gazdálkodással, pályázatokkal és összefogással lehet eredményeket elérni. Összefogásból pedig nincs hiány kis falunkban. Legyen szó rendezvényekről, vagy nagyobb horderejű munkákról, mindig akadtak jó szándékú emberek, akik idejüket, erejüket, sőt anyagi javaikat sem sajnálták a közösség érdekében felajánlani. Mindig voltak, akik segítettek a rendezvények szervezésében és kivitelezésében. Mindig voltak, akik odaálltak a munkát megfogni, legyen szó kézi munkáról, gépi segítségről, vagy éppen főzésről. Hiszen az öt év alatt 56 rendezvényt tartottunk a fiatalok és a lakosság bevonásával. E programok ingyenesek voltak, mindegyiket az összefogás jellemezte, sőt még a vendéglátó ételek is többször felajánlásból kerültek az asztalokra. A szülőknek sem jelentett anyagi megterhelést egy-egy rendezvényen való részvétel, hiszen a gyermekeknek ingyen biztosítottuk a légvárat, az arcfestést, a csillám tetoválást és egyéb játékokat. Úgy gondolom, hogy ezek a rendezvények megmutatták, hogy Gara nemcsak község, hanem közösség is, mely közösséghez mindenki csatlakozhat, aki tenni is akar a faluért, vagy részt kíván venni a falu életében.

Az épületek felújítása jelentősen befolyásolja a község arculatát, meghatározza az adott utcarészt. Ez mellett fontos a környezetük tisztán tartása, a zöld felületek karbantartása. Ezt a feladatot hasonlóan más településekhez, nálunk is a közfoglalkoztatottak végzik. Viszont a közmunkások száma drasztikusan lecsökkent az elmúlt években. Ennek egyik oka, hogy rendszeresen vesznek részt különböző felzárkóztató képzéseken, hiszen a cél, visszajuttatni Őket a munkaerő piacra. Az elmúlt pár évben 13 fő közfoglalkoztatási jogviszonya szűnt meg önkormányzatunknál, mivel munkát találtak Garán, illetve más településen. A feladatokat egyre

kisebb létszámmal kell megoldanunk, egyre kevesebb finanszírozásból. Ezért is adtunk be pályázatot egy kommunális munkagépre, melyhez többféle munkaeszközt lehet csatlakoztatni.

Az elmúlt 5 év mérlege: 584.598.659,- Ft pályázati pénz érkezett településünkre, melyben természetesen benne van a kerékpárút, épületek felújítása, járdák felújítása, szociális ellátásokra és egyéb humán kapacitás és szolgáltatás fejlesztésére pályázott összegek, valamint az eszköz beszerzések (mikrobusz, bútorzatok, technikai eszközök, térfigyelő kamerák), rendezvények. Ehhez felhasználtunk 20.616.274 - Ft önrészt. Tehát minden önerőforint mellé sikerült lehívni 28,36 Ft támogatást.

Saját forrásból valósítottuk meg a művelődési háznál a közösségi teret (térkövezés, kerítés, zsindelytetős kiülő), mely piacként is funkcionálhat. Szintén saját erőből újíttottuk fel a napközi konyha helyiségét és az ebédlőt. Ezért bátorokodtam leírni beszámolóim elején, hogy pozitív a mérleg.

Az anyagiakon túl önkormányzatunk odafigyelt arra is, hogy senki ne maradjon magára. A Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat munkatársa a védőnővel karöltve odafigyelt a hátrányos helyzetű vagy veszélyeztetett gyermekekre. A Kolping Támogató Szolgálat munkatársai gondoskodtak az egyedülálló, rászoruló lakosainkról. Ezúton is köszönöm Nekik áldozatos munkájukat, mellyel az elesettek, a magányosak felé fordulnak nap mint nap.

A választási ciklus végén megköszönöm képviselőtársaim odaadó munkáját, mellyel öt éven át szolgálták községünket. Köszönetet mondok közvetlen munkatársaimnak, az intézményvezetőknek és nevelőknek. Megköszönöm mindenki munkáját és támogatását, mellyel hozzájárultak ahhoz, hogy a tervek valóra váljanak, községünk szépülhetett és gyarapodhatott, rendezvényeink pedig oly jól sikerültek munkájuk révén.

Polgármesterként őszinte köszönetet mondok mindenkinek az elmúlt öt év eredményeiért!

*Faa Béla
polgármester*

A HORVÁT NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATI HÍREI

Beszámolóinkat ezúttal nem időrendben, hanem a legnagyobb rendezvénnyel kezdjük.

2019. szeptember 14-én Gara Községi Önkormányzat fő szervezésében megtartottuk a „VÁLLALKOZÁSOK ELSŐ HÁRMASHATÁR TALÁLKOZÓJÁT”. A rendezvény célja a vállalkozók találkozója a határmenti térségben Magyarországról, Szerbiából és Horvátországból, szakmai program, kapcsolatteremtés és tapasztalatcsere volt. A szervezésbe bevontuk a Bács-Kiskun Megyei Agrárkamarát és a Kereskedelmi és Iparkamarát, valamint a zombori és eszéki gazdasági kamarákat. Először is szeretnénk elnézést kérni a garai vállalkozótól,

akik csak néhány nappal a rendezvény előtt kaptak meghívót. Akiknek tudtuk az e-mail címét, azoknak 15 nappal előtte elektronikusan megküldtük, a kamarai tagok pedig megkapták a kamarától, de a szervezés, a szakmai program és az előadók véglegesítése, a külföldi egyeztetések sajnos annyi időt vettek igénybe, hogy nyomtatottan csak az utolsó napokban tudtuk kézbesíteni a meghívókat. A rendezvényen 140 fő vett részt, közel kétharmada Magyarországról, egyharmada Szerbiából. Horvátországból sajnos egyáltalán nem érdeklődtek a program iránt, így ez valójában hármastalálkozó helyett kettőstalálkozóra sikeredett. A magyarok főleg Baja térségéből jöttek, de voltak Kiskunhalasról, Soltvadkertről, Kecskemétről, Szegedről, Villányból, Siklósról és Martonvásárról is. A szerbek Zombor és Apatin környékéről, néhányan Szabadkáról és Újvidékről érkeztek. A találkozó fő programja a szakmai konferencia volt, amelyet profi szinkrontolmács technikával fordítottunk külön szerb, horvát, illetve a külföldi előadóknál magyar nyelvre. Faa Béla, polgármester úr megnyitóját követően több magas rangú meghívott vendég köszöntötte a résztvevőket, illetve beszéltek térségünk gazdaságának jellemzőiről, az érintett országok közötti kapcsolatokról: Zsigó Róbert, államtitkár, Pásztor István, a Vajdasági Autonóm Tartományi Parlament és a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke, Drago Horvat, pécsi horvát főkonzul és a magyar, szerb, horvát kamarák régiós vezetői. A rendezvényt Magyarország Kormánya, a Széchenyi 2020 Programiroda támogatásából valósítottuk meg „Vidékfejlesztési Program eredményeinek népszerűsítése” címen. Így az egyik előadás is erről szólt, az előadó Polai László, osztályvezető volt az Agrárminisztériumból. Ő külön ismertette a bajai térség fejlesztéseit. Többek között megtudtuk azt is, hogy Garán két nyertes pályázat volt állat-tartó telep korszerűsítésre mintegy 200 millió Ft értékben. Nagy örömeinkre szolgált, hogy elfogadta meghívásunkat a hercegszántói származású Jelasity Radován, az Erste Bank magyarországi vezérigazgatója, a Magyar Bankszövetség al-elnöke, aki Szerbia Nemzeti Bankjának elnöke volt 2004. és 2010. között (édesapja, Márkó bácsi a nagybaracscai halászcserda tulajdonosa). Radován kiváló előadást tartott a magyar gazdaság és a bankszektor fejlődéséről, kihívásairól, a vállalati hitelezésről. Györökné Mészáros Eszter és Kárpátiné Becsi Gabriella, az iparkamara bajai képviselővezetője, illetve megyei külgazdasági vezetője a kamara szolgáltatásait és a külgazdasági kapcsolatokat ismertették. A kávészünet után Dobó Péterné, a bajai Sugó-Gabona Kft. ügyvezetője beszélt a gabonapiac helyzetéről és kilátásairól. A végén pedig panelbeszélgetést szerveztünk, amelyen az eredeti tervek szerint 6 vállalkozó (országanként kettő) vett volna részt. Végül csak 3 vállalkozó ült ki a közönség elé. Szerbiából egy beszélgetőpartner volt (Vladimir Szabados, mezőgazdasági vállalkozó és a zombori agrár szaktanácsadó szolgálat vezetője), Magyarországról pedig Putterer Antal, garai mezőgazdasági vállalkozó és Végh Tamás, a fémszerkezet-gyártással foglalkozó bajai T.E.T.T. Mérnökiroda Kft. ügyvezetője. A be-

szélgetők ügyesen megosztották gondolataikat, gyakorlatukat a közönséggel a vállalkozásuk gazdasági környezetéről, a jövőbeli kihívásokról. Kubatov Márton szakmai anyagot készített két nyelven Magyarország, Horvátország és Szerbia makrogazdasága, foglalkoztatása, szektoronkénti átlagbérei és adórendszerei összehasonlításáról, amelyet a résztvevők nyomtatott formában megkaptak a rendezvényen. Az udvaron nagy sátrat állítottunk fel, amely alá kiállítást is szerveztünk. Sajnos a kiállításra viszonylag kevés cég jelentkezett, előző napon is többen lemondták, azért volt ott egy-két magyar és szerb borász, rostos gyümölcsle előállító, a bácsszentgyörgyi játékgár, mezőgazdasági gépforgalmazó, rugókészítő, turisztikai cég. A sátor alatt végeztük az ebéldeltetést is. Kricskovics József birkapörköltet, Bakai Tamás marhapörköltet főzött. A szerbiai vállalkozók közül többen

SZÉCHENYI PROGRAMIRODA

MAGYAR NEMZETI VIDÉKI HÁLÓZAT

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

úgy nyilatkoztak, hogy ilyen finom pörköltet még sehol nem ettek. Összességében jól sikerült a találkozó, a résztvevők az előadásokon túl sok emberrel megismerkedtek, beszélgettek, tapasztalatot cseréltek. Mivel sok újságíró és rádió volt jelen a programon, így rendezvényünkről tudósítottak Baján, Pécsen, Szegeden, Zomborban, Szabadkán és Újvidéken is.

2019. augusztus 3-án a garai Bunyevác Hagyományőrző Tánccsoport és a Bácska Tamburazenekar a horvátországi Podgajci Podravskiban vendégszerepelt. Ezúttal viszonztuk az ő műsorukat, amelyet az idei Falu- és Lovasnapunkon mutattak be. Bunyevác népdalcsoportot és a bunyevác nagyszvit koreográfiát adtuk elő a Dráva-menti településen.

Óriási sikert arattak mind a táncosaink, mind a zenészeink, ami a kivételesen lelkes és odaadó produkciójuknak volt köszönhető. Fellépésünket a Miniszterelnökség Bethlen Gábor Alapkezelő támogatásával valósítottuk meg.

2019. augusztus 11-én néhány fős delegációval részt vettünk a szabadkai Duzsijanča ünnepségen (az új kenyér ünnepén). A fogatos, népviseletes felvonulásnak rengeteg résztvevője volt minden szabadkai nemzetiség köreiből (bunyevácok, sokácok, magyarok, szerbek, németek). A végeláthatatlan menet a szentmisét követően a székesegyháztól a főtérig menetelt, ahol a városháza előtt az ünnepi pár jelképesen átadta az új búza lisztjéből készült kenyeret a város polgármesterének.

2019. augusztus 11-én 90. születésnapja alkalmából otthonában köszöntöttük Czokoly Gézáné Mariska nénit. További jó egészséget kívánunk neki!

2019. augusztus 23-25. között megrendezésre került a „Crotour” nevű országos horvát kerékpártúra. A túrát minden évben másik horvátok lakta régióban szervezik: az osztrák határ menti Gradistyből indult, majd Zala, a Dráva-mente, Baranya és végül a Bácska került sorra. Célja a magyarországi horvátok lakta települések megismerése és egy kis sportolás, kikapcsolódás a mindennapok rohanó, ugyanakkor kényelmes és mozgásszegény életében. Az idei túrának 60-70 fő résztvevője volt, a legtávolabbi a Mosonmagyaróvár melletti Horvátkipléről érkezett. Garáról csak Babity Ottó és Kubatov Márton vettek részt a túrán.

ból, majd Dusnokon a horvát nemzetiségi tagozatos tanulók népdal műsorát néztük meg. Baján a Duna szálló teraszán fogadta a túrázókat Zsigó Róbert, államtitkár, képviselő úr és Fercsák Róbert, a város polgármestere. Este a szálláson a Csabar zenekar szórakoztatta a vendégeket a Petőfi-szigeten. Második nap körbetekertük az egész Nagypandúr szigetet, majd Csávoly felé vettük az irányt. Az első naphoz képest nagyon monoton szakaszok következtek a Szegedre vezető főút mentén, sehol egy árnyékot nyújtó fa a forróságban a viszonylag új kerékpárúton. Csávolyon a tónál, Felsőszentivánon a Falumúzeumban fogadták a túrázókat. Bácsalmáson a Művelődési házban fogadott minket Németh Balázs, a város polgármestere. Megtekintettük Ante Evetovity költő szobrát és a templomkertet. A szombati kerekedés a többségnek Katymáron zárult, ahol az egykori bunyevác iskola belülről gyönyörű épületét és a r.k. templomot mutatták meg a csapatnak. Innen a második esti szállásra (Hercegszántóra) elszállították a résztvevőket és drótszamaraitak, de a legelszántabb 10-12 fő ezt a távot is letekerke, rövid pihenővel a garai Cseke-presszóban. Hercegszántón bőséges vacsora és multság zárta a napot a Teaházban, ahol két zenekar, a Szántói Betyárok és a Béregi Tamburások húzták a talpalávalót. Vasárnap reggel eleredt az eső, emiatt egy-két órával később tudtunk indulni, így kimaradt a programból a karapancsai kastély megtekintése. A Mária-szobor és kegyhely után Gara felé vettük az irányt. Garán, a kórház konyháján elfogyasztott ebéd után a klubhelyiségünkben fogadtuk a túrázókat frissítőkkal és süteményekkel. Itt ismertettük a garai bunyevácok történetét, nemzetiségi önkormányzatunk tevékenységét. A templomban fogadta a túrázókat Faa Béla, polgármester és Krékity István. Polgármester úr beszélt a község történetéről és fejlődéséről, valamint tanár úrral együtt a templomról. Az egész túra nagyon jó hangulatban telt el és nagyon szervezett volt mind a vendégfogadás, mind a műszaki és egyéb segítségnyújtás tekintetében. A résztvevők szállást, három napi teljes vendéglátást, pólót és sapkát is kaptak, mindezt teljesen ingyenesen.

2019. szeptember 8-án, Kisboldogasszony ünnepén klubhelyiségünkben fogadtuk a Baranya megyei Kátoly község 30 fős csoportját. A vodicai (máriakönyvei) szentmise és búcsú, valamint Arsenity Szimo és Mariska tájháza is szerepelt a programjukban.

2019. szeptember 17-én újra elindítottuk, illetve folytatjuk az elmúlt tanévben sikeresen megkezdett tamburazene oktató tanfolyamot a Garai Nemzetiségi Általános Iskolában. 16 fő tanul különböző tamburafajtákon és harmonikán bunyevác, horvát és magyar népdalokat. Az oktatást újra a Danubia AMI tanárai, Csurai Attila és Markó Zsuzska tartják. Benyújtottuk rá a pályázatot az idei Csoóri Sándor Programban. Köszönjük a KLIK bajai tankerületének és Solt Csilla, garai intézményvezetőnek, hogy térítésmentesen biztosítják hozzá a két tantermet. Tanulóink ebben a tanévben is szívesen vállalnak fellépést garai rendezvényeken.

2019. szeptember 21-én részt vettünk a horvát testvérközösség, Topolje horgászversenyén. A garai bunyevácokat Takács Tuni, Kubatov Milán és Fekete János képviselték. Csapatunk aranyérmet nyert, megverték a házigazdákat is! Tuni egyéniben is megnyerte a versenyt! Ezúton is gratulálunk nekik, büszkék vagyunk rájuk (tavaly ugyanitt másodikak lettek).

Mivel az 5 éves önkormányzati ciklus végéhez értünk, ezúton szeretnénk megköszönni mindenkinek, aki részt vett, illetve figyelemmel kísérte a rendezvényeinket, tevékenységünket, magánszemélyként vagy intézményként bármilyen formában együttműködött velünk. Külön köszönet illeti azokat, akik közreműködtek, segítettek (szerveztek, házaltak, főztek, sütöttek, mosogattak, takarítottak, pakoltak), felléptek, műsort adtak (táncoltak, zenéltek, szavaltak) programjainkon, illetve szerény támogatást nyújtottak hozzá tombolatárgy vagy felajánlás formájában. Sok mindent megvalósítottunk ebben a ciklusban is (többek között a második és a harmadik könyvünk, a Bácska Tamburazenekar két CD lemezének kiadása, két falinaptár, egyedi toll, kulcstartó készítése a garai bunyevác családoknak), a hagyományos rendezvényeken

túl (préló, kakasbál, materice, gasztro utca) szerveztünk egy horgászversenyt, egy határon átnyúló folklórfesztivált és a fentiekben említett vállalkozói találkozót. Másodszor indítottunk tamburatanfolyamot, sok helyre elvittük a Pillangó, Ifjúsági, Felnőtt táncsoportokat és a Bácska Tamburazenekart is, felsorolni is nehéz lenne. Minden évben támogattuk az óvodai és az iskolai horvát nyelvoktatást, az iskolások közül minden nyáron néhány tanuló a tengerpartra is elvittünk nyelvtáborba. Egyszer felnőtt nyelvtanfolyamot is indítottunk, azt kevesebb sikerrel. Minden évben jártunk egyházi rendezvényekre, Kalocsára és Hercegszántóra. Ami kimaradt, a kötetlen, fellépések nélküli kirándulások, a táncosok eljuttatása a tengerpartra vagy a Plitvicei tavakra, de itt csak az autóbusz félmilliósi kiadást jelentene, plusz az ottani szállás, ellátás. Szerveztünk viszont egy-egy felejthetetlen kirándulást a magyar Parlamentbe, Vukovárra és Ilokra, a rasztinai halastavakhoz.

2019. október 13-án vasárnap az önkormányzati választások keretében nemzetiségi önkormányzati választások is lesznek. Horvát nemzetiségi önkormányzatunk is újra alakul. Az eddigi 4 képviselő helyett az új 5 éves ciklusban az

új előírások szerint 5 képviselőnk lesz. Garán 7 jelölt indul az 5 képviselői helyért. A nemzetiségi önkormányzatra az a személy adhat le szavazatot, aki regisztrált az adott nemzetiség választói névjegyzékébe. Figyelem: az 5 évvel ezelőtti regisztrációk ma is érvényesek! Aki korábban regisztrált, ma is tud szavazni. A garai horvát nemzetiségi önkormányzaton kívül a megyei és az országos horvát önkormányzatra is szavazunk. A megyei és az országos az listás választás, vagyis nem személyekre, hanem előre meghatározott listákra lehet voksolni. A megyei horvátnál csak egy lista indul, az országosnál azonban két lista indul: az egyik a Savez (Magyarországi Horvátok Szövetsége) listája, a másik a Soproni „Cakav Katedra” Egyesület (gradistyei horvátok) listája. A két lista alatt személynevek is lesznek, így az majd segíthet a szavazópolgároknak abban, melyik országos listára adják le a szavazatukat.

ZVONKO BOGDAN rajongók figyelem: 2019. december 15-én vasárnap délután GARÁN a Materice ünnepségünk főszereplője várhatóan a neves vajdasági bunyevác énekes lesz. Az utolsó egyeztetések még folyamatban vannak.

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat

A GARAI NÉMET ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

2019. július 27. Részt vettünk a „Dunamenti Svábok Világtalálkozóján”, mely az MNÁMK aulájában került megrendezésre. Az ünnepségre nyolcvannál több külföldi vendég érkezett zömében Amerikából, Kanadából, de más országokból is. Rengeteg fiatal résztvevő volt köztük. Megható látvány volt főleg az idősebb generációnak, hogy ezek a fiatalok milyen lelkesen őrzik őseik hagyományait, akik az 1700-as években kényszerültek komoly gazdasági okokból elhagyni hazájukat, de mindmáig ápolják szokásaikat, beszélnek anyanyelvüket. Büszkén viselték a népviseletüket, bemutatták hagyományos táncaikat, majd kitaróan táncoltak hajnalig régi, és modern német táncokat. A mulatsághoz a „Heimat-töne” együttes szolgáltatta a zenét. Az ünnepségen a fogadó csoport köszöntötte a vendégeket, majd a vendégek méltatták az eddigi együttműködést, kifejezve óhajukat, hogy to-

vábbra is ilyen jól működjön kapcsolatuk. Ezt megerősíteni látszik a tény, hogy ennyi fiatal is igényli ezt a kapcsolatot. Dél előtt ugyanis megtekintették a már majdnem teljesen elkészült „Ulmi dereglyét”, a németység betelepülésének országos szimbólumát, és időkapszulát helyeztek el a helyszínen, amit 50 év múlva fognak kinyitni, addig a kapszula hűen őrzi a jelenlegi hagyományápolás szimbólumait, őseitől örökölt népdal, népzenekeincset. Emlékezetes marad mindannyiunk számára ez a „Világtalálkozó.”

2019. augusztus 11. Az idei évben a már csaknem 20 éve megrendezésre kerülő, hagyománynak számító Megyei német mise Nemesnádudvaron volt. Az első években mindig Kalocsán a Székesegyházban lett megtartva, melynek renoválása miatt Baján tartották meg már több éve. Az idei

évben döntött úgy a Német Önkormányzatok Bács-Kiskun Megyei Szövetsége, hogy vidéki templomokban is kerüljön megrendezésre az esemény. Vándorzászlót varrattak, mely Nemesnádudvaron került bemutatásra, majd mindig abba a templomba kerül, ahol a megyei német misét tartják. A misét Szauter Róbert atya, a község plébánosa celebrálta. Segítő paptestvérei voltak Schindler Mátyás bajai, valamint Szűcs Tibor Vaskút-Garai atyák, valamint Bergmann János nyugdíjas atya, aki sok éven át szolgált Garán is. A ministránsok között volt 2 garai is: Varga Marcell, 5. osztályos tanuló és Szudóczki Balázs. Szauter atya a következő mondattal zárta prédikációját: „Fontos, hogy Isten előtt tisztítsd meg szívedet, de nem az iránta érzett félelemből, hanem a hozzá való szeretetből, így tudsz közelebb kerülni hozzá.” A mise után a nemesnádudvariak szívélyesen kínálták vendégeiket sós-kiflivel, italokkal. Kishegyi Simon úr bemutatta az általa vezetett gyermek harmonikazenekart. Ezután Knipf János gombosharmonikájával még sokáig szórakoztatta a résztvevőket, akik lelkesen énekelték a régi népdalokat.

2019. szept. 6. Nyárbúcsúztató sváb est Baján a Sobri csárdában, a vérédi „Sextett” együttes közreműködésével. Ez az esemény is hagyománnyá vált, már sok éve. Eleinte csak a külső teraszon, szűkebb körben lett megrendezve, de mivel megnőtt az érdeklődők száma, mostanra betöltik az egész csárdát. A legszebb ebben is, hogy alkalom olyan ismerősök találkozására, akik a távolságok miatt csak ritkán jönnek össze. Összeköti őket a zene, a hagyományok ápolása. A hangulat jó volt, kellemes élményt jelentett.

2019. szept. 8. Máriakönyvei búcsú. Hihetetlen, de igaz. Napokkal előtte egész napos esők, hűvös idő volt, ezen a reggelen is borult volt az idő, de 8 óra után kiderült, a hűvös szél is elállt, semmi nem zavarta az ünnepi miséket. Csak késő délután kezdett el újra zuhogni az eső, jött a lehülés. A német mise 9 órakor kezdődött. Schindler Mátyás atya celebrálta. A kis kegytemplom a kevésbé előnyös időjárás ellenére is megtelt.

Befejezésükpen most köszönetet szeretnék mondani minden garainak, aki munkánk során támogatott bennünket. Nem sorolhatjuk el név szerint, mert kevés lenne a „Garai Híradó”. Testületünk rövidesen megújul, új, fiatal, ambíciós képviselők veszik át a munkát. Nem könnyű, de nagyon szép feladat. Nem fogjuk őket magukra hagyni, igyekszünk segíteni munkájukat. Arra kérjük a község lakosait is, hogy támogassák őket, ahogyan ezt eddig is tették. Mindenkinek fontos, hogy ez a Garán élő, sokszínű közösség összetartson, hogy épüljön, szépüljön környezetünk. Minél több kultúrát ismerünk meg és tisztelünk, annál gazdagabbak leszünk.

.....

27. Juli 2019 „Welttreffen der Donauschwaben” im UBZ Baja. Mehr als 80 Personen kamen aus dem Ausland, hauptsächlich aus Amerika, Canada. Sehr viele Jugendliche waren da-

bei, die ihre Volkstracht stolz trugen, die lustigen Tänze ihrer Ahnen tanzten. Sie, und alle Teilnehmer fühlten sich wohl. Es wurde unermüdlich getanzt. Die Gäste besichtigten die fast ganz fertige „Ulmer Schachtel” auf dem Gelände des UBZ-s, und es wurde eine Zeitkapsel versenkt, die man nach 50 Jahren öffnen wird. In den Festreden drückten die Partner beidseitig aus, dass sie diese Zusammenarbeit auch weiterhin pflegen möchten. Der Tag bedeutete ein sehr schönes Erlebnis für die Teilnehmer.

Die Ungarndeutschen von Batsch-Kleinkumanien versammeln sich schon zirka 20 Jahre jedes Jahr zu einer großen deutschen Messe, die dieses Jahr am 11. August in Nadwar stattfand. Die Festmesse wurde von dem Ortspfarrer Robert Szauter zelebriert. Konzelebriert haben Matthias Schindler (Baja) Tibor Szűcs (Vaskut, Gara) und Rentner Johann Bergmann, der jahrelang in Gara Pfarrer war. Unter den Ministranten waren auch zwei garaer Jungen: Marcell Varga und Balázs Szudóczki. Rober Szauter schloß seine Predigt mit folgenden Worten: „Dein Herz ist wichtig, das du rein gemacht hast. Nicht durch Angst, sondern durch die Liebe kann man in Jesu Nähe kommen.” Nach der Messe konnten wir die Gastfreundschaft der Nadwarer genießen.

Sommerendfest in Baja am 6. September. Die Wemender „Sextett” Kapelle sorgte für die gute Laune. Wiedermal eine Gelegenheit, wo man viele gute Bekannte treffen kann, denen man selten begegnet.

Zum Schluß möchten wir allen Garaer Einwohnern Dank sagen, für die Unterstützung unserer langjährigen Arbeit. Die alten Abgeordneten danken ab, es kommen neue, junge Abgeordnete, die diese nicht leichte, aber sehr schöne Arbeit weiter machen werden. Wir werden ihnen bei ihrer Arbeit helfen, und bitten auch Sie um Ihre Unterstützung. Es ist für uns alle wichtig, dass diese vielfältige Gemeinschaft in Gara zusammenhält. Je mehr Kulturen wir kennen, desto reicher werden wir sein.

Német Önkormányzat Gara

EGYHÁZI GONDOLATOK

Gondolatok a Teremtés hete kapcsán

Beköszöntött az ősz. Jött a szeptemberi hideg reggelekkel az áztató esőkkel. Úgy lépett hozzánk, mint aki tudatni akarja velünk, hogy vége a szép és meleg nyárnak, a szabadságoknak, az iskolai szünidőnek. Őszintén jött, a csúnyább arcát mutatva, hogy azután az őszi nap fényétől a színpompás levelektől megszélidülve, megszépülve, bearanyozza az októbert. „Ez vagyok én” – mondta. „Én vagyok az elmúlás, de a betakarítás a hálaadás évszaka is.”

Ősszel a meghalt szeretteinkre, ismerőseinkre gondolunk, a falu védőszentjét, vagy a reformációt ünnepeljük. Az idők napján megköszönjük felmenőink munkáját, gondoskodá-

sát. Hálát adunk Istennek teremtő munkájáért. Ebben az esztendőben a keresztyén egyházak szeptember 30. és október 7. között ünneplik a természet gazdagságát. Ez a hét a Teremtés hete, mely alkalmat ad arra, hogy rácsodálkozzunk a bennünket körülvevő világra a Teremtő Isten áldására. Ez az ünnep arra hív, hogy „lássuk és érezzük, hogy jó az ÚR”. Ilyenkor vannak a szüreti multságok. Ilyenkor megtelnek a pincék a kamrák a padlások és a templomok is a betakarított gyümölcsökkel, terményekkel. Gyönyörködhetünk a piros, sárga, zöld almákban, a barna diókban, a narancssárga, vagy szürke sütőtökökben, a furcsa formájú krumplikban és körtekben.

Költőink is megénekeltek az őszt. A versek némelyike az elmúlás, pusztulás fájdalmas érzését kelti bennünk, más költemények azonban az őszt szépségére, gazdagságára hívják fel a figyelmünket. Utóbbiak közül álljon itt Csokonai Vitéz Mihály, Az őszt című versének néhány sora.

„Már a víg szüretnek örül minden ember,
Mellyel örvendeztet bennünket szeptember
Októbert ekképpen biztatja előre,
Hogy nektár lesz a bor és mászlás a lőre.
Setétül a gohér a piros vesszőkön,
Barna színt vér vissza a többi szőlőkön;
Amelynek átvilágító kristálya
Nézőjét már édes nektárral kínálja.
Rajtok királyságot mutogatni akar
A véres bársonyban kevélykedő bakar.
A sárgálló almák s a piros körtvélyek
Legörbedt anyjoknak emlőjén kevélyek.
Elterültek fajok alatt a berkenyék,
A kövér noszpolyák, a borzas gesztenyék.
Megterhelte az őszt a fáknak ágait,
Vastagon ráfűzvéen gazdag áldásait.”

Jóllakik a szemünk és jóllakik a szánk és jó, hogyha ez hála iránt. A lelkünket a hála táplálja. A köszönet azért is fontos, mert általa elismerjük, hogy nem miénk a világ, elismerjük, hogy minden végsősoron ajándék. Amikor PET palackokkal szennyezzük vizeinket, a levegőt, mert eldobjuk és elégetjük a műanyagot, akkor megfélekedünk arról, hogy nem birtokoljuk a világot. Isten-feledésünkben pedig tönkretesszük lakóhelyünket a várost, vagy a falut, életterületünket a Földet.

„Az, hogy a jövő áldás lesz-e, azon múlik, hogy miután mindent megpróbáltunk, amit csak tudtunk, rá merünk-e hagyatkozni Istenre.” *Kodácsy Tamás református lelkész*

Kezdjük ráhagyatkozni Istenre az imádság szavaival:

„Istenünk, Teremtő Atyánk, add ajkunkra a hálaadás szavait mindenért, amit nem mi alkottunk, de használhatjuk és gyönyörködhetünk benne. Add, hogy hálás szívvel tudjunk tekinteni az életünknek keretet adó intézményekre, életünk természetes körülményeire és feltételeire. Tégy képessé, hogy köszönetet tudjunk mondani mindezekért! És segíts meg bennünket, hogy köszönetet mondjunk a ránk bízott teremtményeidért is, hogy derűsen és szelíden szolgáljuk őket – hálával és felelősséggel. Ámen.”

*Horváth Andrea
lelkész*

ÓVODAI HÍREK

Szeptember elsején elkezdődött egy új tanév az óvodában. A nagycsoportos gyermekek szeptember 2-án reggel, még utoljára gyülekeztek szüleikkel az óvodában. Megcsodáltuk táskáikat, tolltartójukat, még utoljára megajándékoztuk őket...

Az 5. osztályos tanulók átjöttek az új elsősökért, hogy kézen fogva kísérik őket az iskolába. Beérve az iskolaudvarba felcsillant a szemük, amikor ismerős arcokat láttak, testvéreket, barátokat, szomszédokat, régi ovis csoporttársakat. A tanévnyitó ünnepségen verssel köszöntötték az új közösségüket a kicsik. Kíváncsian léptek be a tanterembe, ahol mindenki a barátja mellé ülhetett, mi pedig fájó szívvel köszöntünk el tőlük, átadva őket a tanító néninek.

Ezúton is jó tanulást és sok sikerélményt kívánunk nekik!

Szeptember 3-án újra megtelt az óvoda gyermekekkel és szülőkkel az évnyitó ünnepségünkön. 17 új gyermek érkezett az óvodába, közülük 5-en a bölcsődéből jöttek. Évnyitónkon közös játékkal, jelükkel köszöntöttük az új kicsiket. A bölcsődéből érkezett gyermekeknek kicsit könnyebb volt a szülőtől való elválás. Nagy örömmel fedezték fel az új játékokat, elfogadták az óvónők, dajka nénik közeledését. Azok a gyermekek, akik eddig nem jártak közösségbe, nem voltak távol szüleiktől, nekik egy hétig is eltartott a beszoktatás, az anyától való elválás.

Az új gyerekek fogadása mellett a nagyobb gyermekekkel is megkezdődött a „munka”.

Az óvoda nyitva tartásától zárásig a gyermekekkel való foglalkozás során pedagógiai munka folyik, ami magába foglalja a gyermekek tudatos, tervszerű nevelését, fejlesztését.

Nem csak a köznyelvben használatos „óvodai foglalkozások”, hanem a ma már hivatalos nevén „tevékenységformák” jelentik a pedagógiai munkát, hanem mindaz, amit a gyermek az óvodában tartózkodása alatt átél, lát, hall, tapasztal, formálódik a közösségben. Ezért nagy az óvodapedagógus felelőssége, milyen tartalommal tölti ki a gyermekek mindennapjait az óvodában. Az óvodai életet napirend foglalja egységes keretbe, ahol a kisgyermek kiszámíthatóan megszokják, megtanulják, milyen tevékenység után mi következik, ami biztonságérzetet, kiegyensúlyozottságot ad a 3-6 éves gyermeknek. Idejük nagy részét **JÁTÉKKAL** kell, hogy töltsék ebben a korszakban. Ehhez óvodapedagógusaink mind a teremben mind a szabadban biztosítanak a nap folyamán lehetőséget. Részt vesznek a gyermekek játékaiban, ötleteket adnak, eszközöket biztosítanak, ha kell, irányítják a gyermekek játékait, közben ügyelve a kialakult konfliktusok megfelelő kezelésére, a közösségi szokások, szabályok kialakítására azok betartására, ahol számtalan nevelési helyzetben alakítják a gyermekek személyiségét.

A napirend tervszerű, tudatos része a tevékenységformák, kezdeményezések, melyeken a gyerekek érdeklődésüknek, figyelmüknek, fejlettségüknek megfelelő ideig és aktivitással vesznek részt.

A játék napi szinten megjelenő tevékenység, melyet a gyerekek szabadon választhatnak, kezdeményezhetnek a fent leírtak szerint. A játék az óvodai nevelés egyik leghatékonyabb eszköze.

Az idei tanév első, nyilvános falusi rendezvényére, szeptember 28-án a szüreti felvonulás megnyitójára kaptunk meghívást. A nagycsoportos gyermekeink lelkesen, örömmel tanulták a verseket, táncokat. A felkészülés játékosan, jó hangulatban telt. A műsorra való készülés közben sokféle képességük fejlődött a gyermekeknek: mozgás, térlátás, ritmusérzék, emlékezet, tartós figyelem, zenei hallás. A hagyományok megismerése mellett a közösségi érzés is erősödik bennük.

Itt az oviban minden a gyermekekért történik! Mindent megteszünk azért, hogy a ránk bízott óvodások egészséges környezetben, érzelmi biztonságban, változatos tevékenységekben és élményekben gazdag óvodai életben részesüljenek, ami hozzájárul az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szint eléréséhez, az életrevaló felkészítés folyamatához. Pedagógiai munkánkban változatlanul az igényességre törekszünk, eddig kialakított értékeinket szeretnénk továbbra is megőrizni és az általunk elfogadott értékek szerint dolgozni.

„Akkor jó a világ, ha jó benne gyerekek lenni!”

/Véghelyi Balázs/

Óvónők

FELHÍVÁS

TÜDŐSZŰRŐ BUSZ ÉS KOMPLEX SZŰRÉSEK

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület és Gara Községi Önkormányzat közös szervezésében

Fizikális paraméterek mérése:

• vérnyomásmérés	• testzsír% mérése	• légzéskapacitás mérése
• vércukorszintmérés	• izom% mérése	• EKG
• testsúlymérés	• haskörfogat mérés	• ultrahangos érdoppler
• testömmeg index (BMI) számítás	• pulzus számolás	• kérdőíves állapotfelmérés az életmódbeli rizikótényezők további feltérképezése céljából
• zsigeri zsírok mérése	• VC szint mérése	

A szűrés helyszíne: **6522 Gara, Kossuth u. 83-85.** (Művelődési ház előtt)
Időpont: **2019. 11. 07.** (csütörtök) **9:00–13:00 óráig**

„Amilyen mértékben növekszik benned a szeretet,
olyan mértékben növekszik szépséged,
mert a szeretet a lélek szépsége.”

/Szent Ágoston/

GARAI KÖZSÉGI SPORTEGYESÜLET HÍREI

Tavalyi bajnokként az új szezonban

A 2018-19-es megye III-as déli csoportjának bajnokaként készülhettünk fel az új idényre. Az „uborkaszezon” népszerű témája volt, hogy vállaljuk-e a magasabb osztályt, a bajnok jogán. Érvek bőven voltak pro- és kontra jogán. A játékoskeret, anyagiak, körülmények, szakmai stáb nem kerültek bővítésre, így maradtunk a megye III-as osztályban.

A nyáron nagy játékosmozgás nem volt a csapat háza táján. Ám akik mentek, azok jelentősen érintették a csapat támadó szekcióját. Két gólvágónk, a 34 találatos Kerezsi Ferenc Bajára, a 18 gólos Antal Dávid Vaskútra távozott. Egy ilyen változást minden csapat nehezen él meg, számunkra sem

könnyű őket és góljaikat pótolni. Az érkezők oldalán Nagy Gábort Nagybaracskáról, Szudóczki Balázst Hercegszántóról igazoltuk haza. Beilleszkedésük hamar ment, régi játszópajtások közé kerültek. A Garán lakó Csányi Alex igazolása Bácsbokodról került hozzánk, akit szintén gyorsan befogadott a csapat és a közönség.

Mérkőzéseinket megyei viszonylatban is sok szurkoló kísérelni figyelemmel hazai pályán és vidéken is. Köszönjük a hölgyek, urak, gyerekek buzdítását, jelenlétét. Köszönjük, hogy támogatnak minket!

Antal Zsolt

1.	KUNFEHÉRTŐ KSE	5	4	0	1	23	8	15	12 pont
2.	KISSZÁLLÁSI SC	5	3	2	0	12	5	7	11 pont
3.	GARAI KSE	5	3	1	1	15	11	4	10 pont
4.	BALOTASZÁLLÁS FC	4	3	0	1	26	5	21	9 pont
5.	DUNAGYÖNGYE SK II.	4	3	0	1	16	9	7	9 pont
6.	MADARASI SE	3	2	1	0	9	3	6	7 pont
7.	KENDERES SE	5	2	1	2	13	14	-1	7 pont
8.	KELEBIA KNSK	5	2	0	3	28	15	13	6 pont
9.	FELSŐSZENTIVÁNI SK	4	2	0	2	13	7	6	6 pont
10.	BÁCSKA SE VASKÚT	4	1	1	2	14	12	2	4 pont
11.	BÁCSBOKODI SK	5	1	0	4	5	24	-19	3 pont
12.	HÍD SC	5	0	0	5	7	28	-21	0 pont
13.	TATAHÁZA SE	4	0	0	4	2	42	-40	0 pont

I.	2019.08.25. vasárnap 17:00	GARA – HÍD Sc	4-2
II.	2019.09.01. vasárnap 16:30	Kelebia – GARA	1-3
III.	2019.09.07. szombat 16:30	Bátmonostor – GARA	2-2
IV.	2019.09.15. vasárnap 16:30	GARA – Dunagyöngye (D.falva)	3-4
V.	2019.09.22. vasárnap 16:00	Vaskút – GARA 2-3	
VI.	2019.09.29. vasárnap 16:00	GARA - Felsőszentiván	
VII.	2019.10.05. szombat 15:00	Madaras - GARA	
VIII.	2019.10.13. vasárnap 15:00	GARA - Balotaszállás	
IX.	2019.10.20. vasárnap 14:30	Tataháza - GARA	
X.	2019.10.27. vasárnap 13:30	GARA - Bácsbokod	
XI.	2019.11.02. szombat 13:30	Kunfehértó – GARA	
XII.	2019.11.10.	SZABADNAPOS	
XIII.	2019.11.16. szombat 13:00	Kisszállás -GARA	

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születtek:

Szabó Zselyke (an: Veszelyi Szilvia)

Boros Bence (an: Müller Katalin)

IMPRESSZUM

Kiadja: Gara Községi Önkormányzat

Megjelenik: negyedévenként

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság

Szerkesztőség és kiadó címe: 6522 Gara, Kossuth út 62.

Felelős szerkesztő: Faa Béla polgármester

Nyomda: Apolló Média Kft., Baja
www.apollomedia.hu

Készült: 800 példányban